

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Gospodarske stvari.

Dve veliki napaki v našem novem vinogradstvu.

Ako hodi vinogradnik strokovnjak po naših novih vinogradih ter opazuje nove cepljene trte, zapaziti more osobito v vinogradih navadnih kmetov dve veliki napaki. Prva je ta, da marsikdo na zeleno cepljene in že enkrat pogrubane trte zopet naprej gruba. Na to veliko napako naleti se lahko na obeh straneh Gornjancev, posebno pa na Belokranjskem. Ljudje mislijo, da zadostuje, ako se cepljene ameriške trte posade, potem pa po starem načinu naprej gojijo in grubajo. Temu pa ni tako! Ako se gruba v drugič, se pogruba in v zemljo spravi že evropski del trte, toraj evropski les. Ta se potem v zemlji ukoreninči in na njegovih koreninah se naselijo trtne uši. Vsled kaj obilega ranjenja korenin po ušeh pričnejo potem korenine gnjiti in segnjijejo lahko popolnoma. Gnjiti pričnejo pa tudi v zemljo položeni evropski deli trte; tudi ti segnjijejo, in tako pridemo ob trto, dasiravno je cepljena na ameriški podlagi. Slehernemu mora biti toraj jasno, kako nespametno ravnajo tisti gospodarji, ki cepljene ameriške trte zopet naprej grubajo in spravljajo na ta način evropski les pod zemljo. Zato naj bi se pa tako grubanje pač povsod popolnoma opustilo.

Ako bi kdo znabiti zato grubal, da bi se že oslabele cepljene trte zopet opomogle, ta naj pomaga oslabele trtam raje z gnojenjem, ne pa z grubanjem. Druga velika napaka, katero zamore vinogradnik strokovnjak po naših novih vinogradih na prvi pogled zapaziti, je pa nepravilna režnja. In ta napaka se ne nahaja samo v vinogradih naših priprostih kmetov, ampak tudi v vinogradih bolj izobraženih posestnikov. Pri nas ni pravilna ne tako zvana izgojna, niti vsakoletna režnja. Izgojno režnjo imenujemo tisto, s katero damo trti v starem lesu tisto obliko in tisto visokost, pri kateri ima pozneje ostati. Vsakoletno režnjo imenujemo pa tisto, katero izvršujemo vsako leto, da dobimo letino. Glede izgoje trte bi se priporočala dolenskem vinogradstvu še najbolj tako zvana glavната izgoja, kakoršno nahajamo na Nižjeavstrijskem, Nemškem, Ogrskem itd. Pri tej izgoji zadobi ves stari les trte podobo bunke ali glave; od tod tudi njeno ime. Ta izgoja bila bi pri nas na Dolenskem za to na mestu, ker bi nam pri njej grozdje najboljše dozorevalo, kajti čim bližje tal je grozdje, tem bolj nam dozori. Ta izgoja bila bi pri nas pa tudi za to dobra, ker bi bilo mogoče trte

pred zimo sè zemljo osipati ter jih tako obvarovati pred zimsko pozebo. Je pa gotovi gospodarski vzrok, kateri nasprotuje taki izgoji na Dolenskem, in ta je — gnjjenje grozdja. Pri nas je že ta križ, da nam navadno ob času trgatve dež močno nagaja. Ako bi imeli trte tako nizke, kakor jih imajo pri glavni izgoji, potem bi nam segnjilo kar vse grozdje in ne bili bi si čisto nič na boljšem, ako bi nam grozdje bolj dozorevalo. Zato pa moramo pri nas s trto bolj od tal, prigojiti jej moramo deblo gotove visokosti. Pri tej visokosti je pa potem ostati, ne pa trt od leta do leta zviševati, kajti tako bi nazadnje lahko dospeli do tako visokih trt, kakoršne smo imeli v prejšnjih starih vinogradih, v katerih so se nahajale tudi po 2 do 3 metre visoke trte. Taka visokost bila bi škodljiva dobremu zorenju grozdja, ne manj pa tudi vsemu obdelovanju. Trte po naših vinogradih naj bi imele 60, k večjem 80 centimetrov visoka debela, in na takem deblu palec (čep) treh očes, ter napnjenelec (šparon) šestih ali sedmih očes. Da se ne more deblo prehitro zvišati, si pomagamo pa s tem, da puščamo pri vsakoletni režnji napnjence (šparone) nad palci (čepi), ne pa narobe, kakor se to po naših vinogradih žal godi. Napnjenelec naj bode tedaj vedno nad palcem, ne pa narobe. Ker se lanske napnjence vsako leto pri režnji popolnoma odreže, ter napravi iz mladik na lanskem palcu nov palec in nov napnjenelec, se trta ne more prehitro zviševati. Ako se pa palce nad napnjenci pušča, se mora to v prilično prav malo letih zgoditi. Velika, kar naravnost rečeno, neumnost nahaja se pa še pri režnji naših vinogradov v tem, da se pušča napnjence večinoma na starem lesu, ne redkokrat celo kar tikoma tal. To je kar smešno, kajti saj je vendar že zdavno dognana stvar, da le kaj malo sort rodi na mladikah priraščenih na starem lesu; vse rode najobilnejši na mladikah, priraščenih dvoletnemu lesu. Obrezovanje trt postalo naj bi toraj drugačno.

Kako je zboljšati dolensko mlekarstvo?

Ako hočemo, da bo mlekarstvo kaj več neslo, potem je treba, da zboljšamo rejo krav in da se poprimemo združenimi močmi prodaje mleka in mlečnih izdelkov. Tako delajo tudi po drugih krajih.

Pred vsem je zboljšati rejo krav. Naša sedanja reja je večjidel slaba, to pa zaradi tega, ker ne izkoriščamo kravje reje tako dobro, kakor jo izkoriščajo po drugih deželah. Pri nas so gospodarji zadovoljni, če dobe od svojih krav potrebne junčke za prirejo volov in — potrebni gnoj. Na mleku

samem in na mlečnih izdelkih jim je pa malo ležeče. To ni prav! V takih razmerah se nam reja krav seveda ne more dobro izplačati. Ako hočemo, da se bo kravja reja izplačala in prinašala tiste koristi, ki jih daje po drugih krajih, potem je treba, da redimo tudi pri nas krave v prvi vrsti zaradi mleka in potem zaradi telet. Če pa hočemo rediti krave tudi zaradi mleka, potem moramo rediti boljše krave, krave, ki dobro molzejo in ki dajejo vrh tega tudi lepa teleta. Če stopimo sedaj v hlev enega ali drugega kmetskega posestnika, najdemo pogostoma v kakem kotu borno kravo, kumerno, da jo je časih žalost gledati. Na drugi strani pa stoji par primeroma dobro rejnih juncev ali volov. To se mora spremeniti! Po takih slabo rejnih kravah ni ne mleka, niti lepih telet, ampak le kup gnoja! Taka reja se ne izplača in je na kvar gospodarstvu. Zboljšajmo tedaj rejo krav, začnimo krave bolje odbirati in bolj krmiti! V drugo je pa treba, da skrbimo skupno za prodajo mleka in mlečnih izdelkov. Posameznik ne opravi v tej stvari nič! Zgledujmo se po drugih krajih! Tudi po drugih krajih je bilo mlekarstvo na slabem, ali ko so se začeli živinorejci za stvar zanimati in združevati v mlekarske zadruge, se je vse obrnilo. Mlekarstvo se je povzdignilo in je postalo vir novim dohodkom. Povzdignili se pa niso le dohodki mlekarstva, ampak tudi cele reje. Gospodarji so začeli svoje krave bolje rediti tako, da je postala vsa živina lepša in bolj dragocena.

Tudi pri nas moramo na to delati, da se nam pomože naši dohodki! Pri nas je reja volov danes najbolj razširjena in pred vsem važna, ali poleg te reje volov poprijemati se je bolj in bolj tudi boljše reje krav in mlekarstva. Le na ta način bodemo našo goved vsestransko izkoriščali in dosegli tiste vspehe, s katerimi se hvalijo po drugih krajih.

Stratificiranje ali siljenje trt.

(Konec.)

Pri cepljenju ključev na suho postopati je nekoliko drugače. Prejšnje čase vlagali smo cepljene ključe v mah, potem smo jih pa postavili na kak gorak prostor in kadar so se cepljenke zarastle in so odgnale, smo jih vlagali v trtnico. Ta način tako zvanega mahovitega cepljenja so Francozi temeljito zboljšali. Odpravili so vežnjo trt, zboljšali so material za stratificiranje in tudi način siljenja. Po sedanjih najboljših izkušnjah se postopa pri cepljenju ključev na suho in siljenju istih na sledeči način. Zdravi ključi, najboljše samo 2—3 najspodnejši, ker imajo isti najtanjšo svrž in največ rezervnih snovi, se namakajo 3—4 dni v vodi, potem se pa oslepijo, t. j. izrežejo se jim vsa očesa in se tik pod spodnjim očesom gladko odrežejo. Cepiči morajo biti zelo kratki, le enega očesa, tik nad očesom in blizo pod očesom odrezani. Pri cepljenju se zelo kratko odreže, napravi jeziček na obeh reznih ploščah in se jeziček cepiča zatakne za jeziček podlage (angleška kopolucija) tako, da se oba dela skupaj držita. Tako pripravljene cepljenke se nepovezane vlagajo v posebne, za to pripravljene zaboje. Zaboji so 50 cm dolgi, visoki in široki, ter tako napravljeni, da nimajo zgornje strani, ena stran (ne dno) pa se da odpirati. Ta stran se odpre in se cepljeni ključi vlagajo noter tako, da so očesa cepičev od spredaj in vsi v eni površini kakih 8 cm od zgornjega roba zaboja. Pri vlaganju se najprvo na vsako stran naloži kakih 6 cm na debelo bolj dolgega, z vrela vodo poparjenega mahu, kateremu se je bilo radi tega, da ne splesni, pridejalo nekaj ($\frac{1}{3}$) oglenega prahu. Ocepljeni ključi se polagajo eden tik drugemu v zaboj, prostor med ključi se pa izpolnjuje ali z bolj (ko grah) debelimi koščki lesenega oglja, ki se večkrat z mlačno vodo polije, ali pa z drobno šoto.

Kakor hitro je zaboj le še kakih 5—6 cm od roba poln, se ta del napolni z mahom, kakor ob drugih stenah zaboja, potem se pa tudi ta stran zaboja zapre in se isti po koncu postavi. Zgornje rezne plošče cepičev, ki morajo biti, kakor je bilo že rečeno, v eni površini, se potrosijo najprvo kaka 2 cm na debelo z bolj (ko fižol) debelimi koščki lesenega oglja, vrh tega pa pride 5—6 cm na debelo na drobno sesekan, poparjen in z eno tretjino drobnega oglja zmešan mah, ki se pa še pokrije s poparjenim, bolj dolgim mahom. Taki zaboji se postavijo na gorko in zelo vlažno mesto; v hlev, gorko

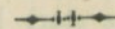
leho ali kako sobo, ki se da kuriti, najbolje pa v kako, za to nalašč zgrajeno silnico (cvetličnjak). Tukaj je gledati, da je v dotičnem prostoru vedno čist, gorak ($20-25^{\circ}\text{R}$) in zelo vlažen zrak, kar se doseže s kurjenjem, zračenjem in polivanjem tal. V takih prostorih napravijo cepljeni ključi tekom 10—14 dni kalus na cepilnem in spodnjem mestu in sicer tako močno, da se cepič s podlago popolnoma zraste, ob vznožju ključa korenine napravi in oko cepiča nekoliko odžene. Ko se je bilo to zgodilo, je treba mah s površine zabojev odstraniti, toploto v dotični silnici znižati in z močnim zračenjem cepljenke polagoma na zunanji zrak privaditi. Kadar se je to zgodilo, se jih vzame iz zabojev ven, osnaži se jih od morebitnih izrastkov iz podlage in se jih vsadi v rahlo, gnojno zemljo v trtnico in sicer v 80 cm oddaljene vrste, kakih 8 cm v vrsti narazen, kjer se potem zalijejo, pognojijo in z rahlo zemljo do vrha zasujejo.

Leta 1903 je zgradilo c. kr. poljedelsko ministerstvo pod vodstvom podpisanega pri državni trtnici v Bršlinu v to svrhu posebno silnico. Spomladi leta 1904 se je v dveh partijah v tej silnici stratificiralo, vsakokrat v 44 zabojih, 52.000 cepljenk. Po preteklih 12—14 dni so se zaboji vzeli iz silnice ven in trte so se iz zabojev v trtnico sadile. Pri tem je bilo nezaraščenih, oziroma nevkorenjenih le 1.800 cepljenk, toraj komaj $3\frac{1}{2}$ odstotka. Žalibog je ven posajene in lepo rastoče cepljenke 4. julija pret. leta zadela strahovita toča, ki jih je dobro tretjino popolnoma uničila, druge pa močno poškodovala. Kljub grozni toči, suši, črvom in raznim drugim nadlogam, pridelalo se je jeseni 1904 — 29.180 (= $56\frac{1}{2}\%$) popolnoma zaraščenih cepljenk, od katerih jih je 23.870 (= $45\frac{3}{4}\%$) za nasaditev vinogradov popolnoma sposobnih. Ako bi bile vremenske razmere ugodne, bi znašal uspeh gotovo najmanj 80%. Na Niževavstrijskem so dosegli mnogi 80—90% krasnih cepljenk, z do 1 m dolgimi mladikami. Ta način cepljenja je toraj najhitrejši, najcenejši, najugodnejši posebno za večje posestnike. Cepljenke v vinogradu izvrstno uspevajo, dajejo lep komplet vinograd, kar je pri zelenem cepljenju zelo težavno doseči. Želeti bi le bilo, da se naši gospodarji tega postopanja z vso vnemo poprimejo. V ta namen namerava podpisani prirediti tekom meseca aprila pri državni trtnici v Bršlinu pri Rudolfovem cepilne stratifikacijske tečaje, kjer se lahko vinogradniki vsemu potrebnemu v tej stroki priučijo. Kdor se namerava udeležiti, zglesi naj se na dan tečaja (13. ali 14. t. m.) v državni trtnici v Bršlinu. Vinogradnikom iz okolice bo proti neznatni odškodnini (1 K za 1 zaboj) celo dovoljena uporaba državne silnice v Bršlinu.

Vinogradniki v drugih naprednejših deželah z velikim veseljem na ta pri nas še malo znan način cepijo. Na Niževavstrijskem je nastalo že obilo zasebnih, občinskih in društvenih silnic za trte, ki so lani stratificirale blizo 10 milijonov cepljenk. Kaj to pomeni za ondotno vinarstvo, je lahko umljivo, ako se pomisli, da se je na ta način v enem letu pridelalo 7—8 milijonov lepih, zdravih cepljenk, s katerimi se lahko nasadi do 1000 ha vinogradov, toraj približno ena desetina vse nekdanje kranjske vinogradne površine. Na ta način je vprašanje obnovenja vseh vinogradov na Niževavstrijskem le vprašanje nekaj let. In koliko pušč še pri nas leži nezasajenih, neuporabljenih? Kje bomo mi zaostali, ako ne bodemo hitreje postopali? Radi tega kličem vse kranjske vinogradnike, osobito večje posestnike, društva, občine na delo za napredek našega vinogradništva. Na Niževavstrijskem dobivajo društva ali občine, ki grade silnice izdatna državna in deželna posojila, podpore itd. Brez dvoma je, da bi tudi pri nas isti faktorji podpirali vinogradnike, ako bi le ti sami se za stvar zanimali. Da se to zgodi, je namen teh vrstic. Podpisani, kakor tudi vse njemu podrejene strokovne moči so vedno pripravljene s poukom in nasveti pri tem delu sodelovati.

B. Skalicky,

c. kr. vinarški nadzornik v Rudolfovem.

Politični pregled.

Naš cesar se mudi na Ogrskem, da bi kar na licu mesta čim prej prignal razne državnike, da dobe vendar enkrat nove ministre. A ne gre tako lahko

zavoljo stanovitne trmoglavosti Ogrov, ki bi pri tej priliki iz cesarja radi iztisnili za-se kar največ mogoče raznih dovolitev in posebnih pravic. Posebno jim je pri srcu popolnoma samostojna ogrska armada, neodvisna od avstrijske, kar pomeni sploh neodvisnost Ogrske.

Poslanci državnega zbora gredo na počitnice 11. aprila. Posebno važnega to pot niso napravili, saj moramo biti zadovoljni, da državni zbor sploh deluje. Bolj živahno je delovanje v odsekih in pododsekih, koder se razna vprašanja pripravljajo in preudarjajo, predno se razpravljajo v zbornici sami. V železniškem pododseku je dobil železniški minister nezaupnico, ker bodo nove železnice stale veliko milijonov več, kakor pa je bilo proračunjeno. Prav žalostno ulogo je pri tem ravnal slovenski poslanec dr. Tavčar. Čehi so bili odločno za to, da se da ministru nezaupnica, in so računali nanj. Baron Schwegel pa je bil proti nezaupnici, in je tudi računal na dr. Tavčarja. Da bi se nobenemu ne zameril, je pri glasovanju oddal bel, prazen listek. Korajža pa taka!

Na Ogrskem so svoj čas pometali križe iz vseučilišča. Ne dolgo tega pa se je začelo živahno gibanje v namen, da se križe dene zopet nazaj. Rektor ni vedel kaj bi storil, in vsprejel je nasvet necega vseučilišnega profesorja: v vsako dvorano in sobo naj se obesi ogrski grb, ker je v ogrskem grbu itak križ naslikan, bo vsem ustrezno. Salomon, skrij se, ta te je prekosil!

Lahi so čedalje bolj predrzni. Da nameravajo zidati proti avstrijski meji nekaj novih trdnjav, da so za te kraje v zbornici zahtevali več prispevkov v vojaške namene, to kaže seveda, da ne nameravajo nič hudega! Kar se je pa zadnjič v Pulju zgodilo, je pa že preveč in bo marsikakemu kratkovidnemu politiku odprlo oči. Po noči se je prav tiho pripeljala v vojno luko laška torpedovka in laški častnik je predrzno stopil na suho. Pa straža ga opazi in zapre na varno. Pri njem so našli natančne narise puljskih utrd in druge spise, ki pričajo, da mož ni prišel na sprehod ampak na ogledovanje. Izvedelo se je tudi da laška kraljeva vlada podpira oba tržaška iredentarska lista, ki pišeta vedno v smislu „Proč od Avstrije“.

Nemški cesar potuje po morju. Ustavil se je v Lizboni in tam pozdravil portugalskega kralja in kraljico. Obiskal bo tudi sultana v Maroko. To pa Francozom ni nič všeč, ker se boje za svoj vpliv v tej državi.

V Kremsu so imeli socijalni demokrati shod. Poslanec Schulmeier je pozival k splošnemu odpadu od katoliške cerkve: to je dolžnost vsacega socijalnega demokrata. Tako razumevajo ti ljudje svoj rek: vera je zasebna stvar.

Francoskim prostožidarjem se strašno mudi, da bi brž brž postavnim potom „ločili cerkev od države.“ Zbornica dela na vse pretege: Sedaj šele so začeli francoski katoličani premišljevat, zakaj je prišlo tako daleč. Po toči zvone! A vseeno jih bo ta udarec saj malo spametoval. Pa tudi nam naj bo nauk, kako se vesti, da se prej ali slej v naši državi ne primeri kaj enacega. Dočim so sovražniki cerkve delali na to dosledno in stanovitno blizu 50 let, so se katoličani prepirali ali naj potegnejo s spodnimi kralji ali z odstavljenim Napoleonom ali pa naj postanejo republi-

kanci. Needini med seboj niso imeli nobenega voditelja niti niso nastopili kot politična stranka. Sovražniki cerkve so imeli kdaj že izvrstno urejevane časopise, katoliki par malih, površnih, ki so samo radovednost nasičevali a se premalo spuščali v časovna in javna, važna vprašanja. In katoliki so nasprotnim časopisom vse verjeli in jih zvesto podpirali. Pri volitvah so prišli protikatoliški volivci vedno vsi, če tudi se ni šlo za kaka važna mesta, katoličani pa so lepo doma ostali, češ, saj nič ne pomaga; bodo že brez mene opravili; saj se ne moremo ubraniti. In škof Lacroix (Lakroá) je povedal še en vzrok: premehka popustljivost cerkvenih mož nasproti polovičarskim kristjanom, ki so bili v katoliški cerkvi samo po imenu. Šteli smo le po številkah, pravi, in našli, da smo v večini, ker rekli smo: nas je 36 milijonov, a ljudje so trumoma zapuščali vero in cerkev. Mi pa tega nismo vedeli ali tudi nismo hoteli vedeti. Da se ni manjkalo izdajic, ki so skrbeli za lepe dohodke in razne časti bolj ko za svoje črede, je tudi res in žalostno. — Kako se bodo katoličani vedli napram novi postavi, je zavisno zvečine od sv. Očeta. Sklenili so, storiti, kar jim naroči.

Turčija se pripravlja na vojsko prav zares. Komu bo veljala, še ni dognano.

Rusija je v hudih težavah. Pobita mandžurska armada se umika, Japonci pa zanjo. Kuropatkinu so odvzeli vrhovno poveljništvo in je izročili Lineviču. Predno dojde nova armada na bojišče, bo še minulo par mescev, če jo bodo sploh spravili vkup, kajti mobilizacija se ne vrši več gladko. Vojaki se upirajo in zbeže često. Domači prepri in razpori v državi so zašli tudi v vojaštvo. Na morju se vsak čas pričakuje boja. Vedno silnejši so glasovi, ki zahtevajo, da se sklene mir. V Rusiji sami pa vre neprestano. V Varšavi je nekdo zagnal bombo med policaje, nekdo drugi pa na policijskega poveljnika; bilo je obilo mrtvih. Vojaki so streljali na uporne kmete. Taka in enaka so poročila, ki prihajajo iz Rusije.

LISTEK.

Da srce zvesto kakor zdaj . . .

(Konec.)

Tako sem sedel neki dan ob oknu in se grel na solncu. Videl še vedno nisem, le malo se mi je svetlikalo. Kako srčno sem pozelel tudi gledati jasno solnce in je ne samo čutili!

„Le enkrat bi videl, kak' solnce gor gre,
Bi videl, kje luna, kje zvezde blišče;
Al' tema poskuša nad menoj si moč,
Ne vem nič od dneva, obdaja me noč.“

Nehote mi je prišla na um ta pesem. Kolikrat sem jo pel kot deček v šoli, a da se bo tako uresničila nad menoj, ne bi si bil mislil. In v tej obupni ginjenosti in ginjeni obupnosti dozorel je v mojem srcu trden sklep: Marta naj ne izve, kako je z menoj.

„Gospod doktor, nečesa bi Vas rad poprosil, če dovolite,“ rečem, ko pride zvečer zdravnik na običajni zdravniški obisk.

„No, kaj bo, prijatelj?“

„Napišite mi pismo!“

„Na koga?“

In povedal sem mu natančno vse, kakšno je moje razmerje z Marto, in da ji nočem jaz, pohabljenec, kaliti življenjske sreče. Naj je prosta vseh obljub in priseg in naj si poišče družega.

„Kaj naj ji pišem?“

„Pišite ji, gospod doktor, da sem mrtev! — Vem da ji bo silno hudo, a pišite ji, da sem umrl z njenim imenom na ustnicah. To ji bo v tolažbo. Mlada je še in bo lahko dobila moža, vrlega in poštenega.“

„Če bi vaša Marta vedela, v kakšnem pomilovanju vrednem položaju da ste, ali bi vam ostala zvesta? Kaj menite?“

„Saj ravno to mi dela preglavico, gospod doktor! Le predobro jo poznam. Žrtvovala bi se zame, a take žrtve ne morem ne zahtevati in tudi ne vsprejeti. Kaj ne, da ji boste pisali pismo?“

„Bom, bom gotovo,“ mi odgovori. „Pa čakajte malo, ravno kar sem se domislil, da je tu neka strežnica, ki vas je stregla že več dni. Ženske imajo za take reči več razumnosti in pa finega čuta, kakor pa mi možaki.“

„Kaj? Ženska da mi je stregla? Zakaj vendar nikdar ni govorila z menoj? Ne vem.“

„Nič se ne bojte. Ta zna molčati, lahko ji zaupate. In kako ljubeznjivo vam je stregla; ima pač dobro, usmiljeno srce.“

„Bog ji povrni in jo blagoslovi. Prosim, naj le pride!“ Nakrat zašumi poleg mene ženska obleka in me predrami.

„Prišla je strežnica, ki vam bo pisala pismo,“ reče zdravnik.

„Lepa hvala, gospod doktor,“ odgovorim.

„Kaj naj pišem?“ vpraša strežnica jako tiho, skoro šepetaje.

„Pišite ji, da sem umrl, da sem jo ljubil do zadnjega zdihljeja, da je bila moja zadnja želja, naj bi bila srečna.“

„Ali mislite, da bo srečna in zadovoljna, če ji to pišem? In vi ste prepričani, da vas ljubi?“

„Še vedno je govorila tako tiho ko prej, a zadnje besede je izrekla z očitajočim glasom.“

„Jaz si mislim, da je treba med dvema slabima rečema izvoliti vedno manj slabšo stvar. Ali ne? Rajnega Bernarda je zvesto ljubila: ta spomin jo bo manj težil kakor pa ko bi morala živeti s slepim beračem. Jaz zanjo ne morem storiti ničesar dobrega, zato jo pa oprostim večjega zla. Zato, prosim, pišite ji!“

In slišal sem, kako je drselo pero po papirju in škripalo, kakor bi pisala z nejevoljo. Kdo ve, če bo znala molčati? Skoro sem se kesal.

„Sem že spisala,“ reče strežnica čez nekaj časa. „Ali naj preberem?“

„Prosim!“

In bere:

„Ti nesrečna revica! Tvoj Bernard je mrtev. Kaj hočeš Ti početi z življenjem? Ko bi še živel, smela bi upati, da bi mogla za slepega reveža delati in skrbeti in trpeti ter ga negovati in oskrbovati in ljubiti in biti v tej zavesti srečna in zadovoljna. Ah, te sreče pa ne boš dosegla! Šel je odtod v večnost! Zato bi bilo najbolje zate, ko bi mogla umreti, ti ubožica!“

„Kaj ste napisali?“ zavpijem. „In ta glas! Kdo pa ste vi?“

Tedaj pa me iskreno objamete krog vratu dve mehki roki in solzno lice čutim ob svojem licu, in mil, znan, ljubeznjiv glas mi šepetaje v uho: „Jaz sem — Marta — tvoja Marta, tvoja nevesta, prišla sem, da ti strežem, da s teboj živim in trpim in sem s teboj srečna!“

Ko me je nehala objemati in poljubovati, ko sva se najokala in nasmejala, se umiri in mi pove:

„Zdravnik je našel tvoje pismo, pripisal je par besedic in mi je poslal. Raynkar smo pokopali mojo mater, ko dojde pismo. Prodala sem hišico ter drugo imetje in se napolnila semkaj. Zdravnik mi ni dovolil, da bi se ti bila dala prej spoznati, ker bil si zares slab. Bal se je, da te izvanredno iznenadenje ne umori ali pa vsaj uniči vsako upanje, da bi še kedaj videl. — Ne, Bernard, ne verjamem, da bi ostal slep; ti boš nosil še nekaj časa obvezo na očeh, potem boš pa videl. Nemogoče, da bi Marija ne bila uslišala mojih zapnih in ponižnih in mnogoštevilnih prošenj! Nemogoče! Pa tudi če ostaneš slep za vedno, Bernard, moj boš in ostaneš za vedno.“ In spet me objame, kakor bi se bala, izgubiti me.

Slep nisem ostal. Zdravnik mi je z božjo pomočjo rešil vid: sam je priznal, da ni imel prav nič upanja. Seveda, mi

je vid opešal, in prav posebno sedaj na starost mi je hudo opešal. A zakaj bi ne nosil mirno tega križa, ko mi je Gospod Bog dal nebesa na tem svetu, dokler je bilo zlato, zvesto srce moje Marte. —

Vidite gospod, mi je rekel, tudi ženske so zveste, zato jih ne smete sramotiti, kakor je sicer vaša grda navada. In Marta ni bila edina, sem jih več poznal. Če pa niso zveste, so jako često možki sami krivi; dolgoletna skušnjava življenja me tega uči. Zakaj, vam povem drugipot. Če boste kaj let na svetu, boste pa to tudi sami spoznali, ker ravno možki se ne drže vedno tega, kar tako radi pojo ob rujnem vincu:

„Beseda dana vez velja,
Ni moč zemlje, ne moč neba
In ne pekla ognjena sila
Vezi ne bode razrušila:
Da srce zvesto kakor zdaj,
Ostalo bode vekomaj!“ —

Verjamem staremu možu popolnoma.

Fr. Salezij.

Piše se nam:

Iz Dolenjskega. (K povzdigi osebnega prometa in turisticke na Dolenjskem.) Ako v sedanjem spomladanskem, a še bolj pozneje v poletnem času, zlasti v vročih mesecih junij, julij in avgustu opazujemo ob praznikih in nedeljah osebni promet na državni železnici na Gorenjsko, spomnimo se na enak in seveda še večji osebni promet, ki je postal dandanes navaden in običajen v velikih mestih, kakor n. pr. na Dunaji, Gradcu, Solnogradu, Zagrebu in drugod, kjer je moderno, da se odpočije po celotedenskem trudu in bivanju v tesnih, zaduhlih stanovanjih, pisarnah, trgovinah itd. vsak količnik dobro situiran meščan, uradnik ali obrtnik v svežem zraku na deželi pri kozarcu dobre kapljice v družini znancev, prijateljev ali v krogu svojcev in tu preživi nekoliko veselih ur. Kakor ta novodobna upeljava v zvezi s turistiko povzdiguje zdravje in se s tem promet nenavadno oživi in mi Dolenjci našim gorenjskim sosedom ta napredek iz srca privoščimo, vendar obžalujemo, da je pri nas na Kranjskem tako enostransko izkoriščenje naših prirodnih lepot, in da isto vedno narašča, čim potrebam več ne zadošča, niti ni več na pravem mestu, ne gledé na to, da ima pri tem velik del naše dežele gmotno škodo in se čuti preziranega. V mislih imamo dejstvo, da pri tem, da naši izletniki iz Ljubljane in meščanstvo po Kranjskem hrepeni vedno le po Gorenjskem in ako zasnuje zasebnik kak izlet ali ga izvrši kako narodno društvo, ozira se vedno na Gorenjsko, dočim se na Dolenjsko popolnoma pozablja, kakor da bi ona ničesar prijetnega in zabavnega ne nudila svojim obiskovalcem. Najbolj značilno se to opazuje, kakor že navedeno ob nedeljah in praznikih pri osebnem prometu na državni železnici na Gorenjsko in pri onem na dolenjski progi. Med tem, ko so na prvo imenovani vsi vozovi navadno do zadnjega polni odličnega občinstva, izletnikov, vidi se na nasprotni železnični progi na Dolenjsko primeroma malo potujočega občinstva. Nimamo statističnih podatkov na razpolago, radi tega ne moremo s številkami svojo trditve podpreti, vendar povprečno računujemo ne povemo preveč, ako rečemo, da se podaja izletnikov na Gorenjsko najmanj dvajsetkrat toliko kakor na Dolenjsko, ne oziraje se na one, ki v poletnih mesecih stalno po več mesecev bivajo na Gorenjskem.

To so razmere, ki so napram naši lepi, vinorodni Dolenjski neopravičene in krivične, ki se dajo pa izboljšati. Namen teh vrstic bodi naše Dolenjce zdramiti iz sedanjega mrtvila, kajti dejstvo je, da smo v prvi vrsti sami krivi, če dosedanje odnošaje poznamo, pa jih ne zboljšamo, ko imamo ugodno železnično zvezo z Ljubljano in z drugimi mesti na Kranjskem. Kaj naj tedaj storimo? Prvi pogoj, ako hočemo tujce in izletnike privabiti, da k nam zahajajo ter da pri nas bivajo, je, da jim nudimo vsaj tiste ugodnosti, kakor jih imajo drugod. Poleg ugodne železnične zveze morajo biti na razpolago zadostna in sedanjim razvujenim razmeram ustrezajoča bivališča, nadalje poštena hrana in pijača, nepretirane cene, vljudnost nasproti obiskovalcem, prijetni kraji, primerna razvedrila, dobra pitna voda, kraji, kjer je obilo sence in svežega zraka in slednjič hribi, kamor se morejo napravljeni izleti.

Vsakemu izmed, ki pozna našo milo Dolenjsko je znano, da ima vsak večji kraj pri nas zadostno število krčm, ki imajo večinoma vse dobre, postrežljive gospodarje, tako da se v njih v obče le dobra in pristna vina točijo ter večinoma od njih razpolaga i s precejšnjimi prostori za začasno bivanje. Isto tako nahajamo pri nas i vse druge zgoraj navedene ugodnosti le z eno izjemo — da nudimo našim obiskovalcem premalo razvedrila, ker bodisi, da ne znamo ali da nočemo dovolj skrbeti za zabavo, kajti pri nas se zasnuje le takrat živahno društveno življenje, če se ima v to kak poseben povod, kakor n. pr. blagoslovljenje kake zastave, obhajanje desetletnice obstoja kakega narodnega društva itd., sicer je pa vse tiho in mirno. Ako hočemo, da bodo k nam ob nedeljah in praznikih radi zahajali izletniki in turisti, poskrbimo jim za zabavo. V ta namen ni potrebno vsakojakih dramatičnih predstav, iger itd., katerih priprava mnogo stane in ako vreme nagaja, ima dotično društvo občutljivo škodo, ampak zadostuje, če poleg domačega pevskega zbora sodeluje kaka boljša godba, ter da se to primerno popred po časniki in javnih oznanilih razglasi. Prepričani smo, da bi taki zabavni izleti z godbo zaporedoma v poletnem času osnovani v Grosupljem, Velikih Laščah, Ribnici, Kočevju, Trebnjem, Novem mestu, Toplicah, St. Jerneju, Kostanjevici, Metliki, Krškem, Radečah in drugod privabili nebroj izletnikov, ki sicer ne dohajajo k nam, ki bi se divili našim lepim krajem, in bi se jim omilili ter v zvezi z dobro postrežbo, postali bi jim ljubši, kakor pa vedno ena in ista vožnja in zahajanje na Gorenjsko. Vsakemu izmed nas je pa tudi znano, da imamo v vseh naštetih krajih dovolj in dobrih krčmarjev, ki razpolagajo z dovoljnimi gostilniškimi prostori in dovoljnimi sposobnostmi, ki bi zamogli ob takih zabavnih dnevih vsestranskim željam in zahtevam ugoditi. Treba je le začetka in stvar se sama razvija in nadaljuje. Tu pa je potrebno, da načelniki naših narodnih društev zlasti ljubljanskih prvi storé ne le svojo dolžnost, ampak da se v občo korist potrudijo in žrtvujejo. Le nekoliko takih srečno izvršenih zabavnih dni obrnilo bi na-se pozornost in priljubljenost naše Dolenjske in število izletnikov in turistov rastlo bi od nedelje do nedelje. Taka povzdiga osebnega prometa koristila bi pa vsestransko. Dal Bog, da bi naša Dolenjska že letos pokazala, da ve i na to stran svoj narodno gospodarski položaj izkoristiti in s tem svoje blagostanje povzdigniti! Našim izletnikom in turistom nudilo bi pa še ob enem večja zabava in širše spoznanje dežele in raznovrstnost v razvedrilo.

Domače vesti.

(Odlikovanje.) Preč. g. P. Hugolin Sattner, gvardijan frančiškanskega samostana v Ljubljani in župnik, je imenovan konzistorijalnim svetnikom. — e.

(Osebne vesti.) Subprior usmiljenih bratov v Kandiji, č. g. P. Ciril Vrana je prestavljen v Gradec, odtod pa pride na njegovo mesto g. P. Bernard Drab.

(Umrli) je due 18. marcija t. l. preč. g. Lovro Grjol, župnik v Velikih Laščah v starosti 64. let. Pogreb je bil 20. marcija.

(Hišo) pod kapiteljnom, last gospe Turk-ove, je kupil gospod Avg. Guzelj, c. kr. gozd. komisar.

(Upokojitev.) Ravnatelj meščanske šole v Krškem gospod I. Lapajne, urednik „Slovenske Zadruga“, je upokojen.

(Zgodilo se je) zadnje čase prav često, da so ob smrti revnih oseb drugi ljudje — in ne vedno sorodniki — pobirali po mestu za pogreb in včasih tudi naravnost trdili, da bo to za cerkev in duhovščino. Če kdo prosi v resnični potrebi, ki ob smrti tega ali onega nastane v družini, je pač dobro delo dati mu. Če se dà kdo premotiti in podpira z milimi darovi ljudi, ki znajo tak položaj izkoriščati: je to njegova stvar. Če pa kdo pri tem obrekuje in opravlja duhovščino, češ, da zahtevamo zadnji krajcar, je to naravnost nesramna laž. Duhovščina kapiteljske cerkve je bila in je in bo vedno pripravljena reveže pokopavati spodobno tudi zastonj, zato pa javno zavračujem vse take neresnične govore.

Za mestno-župni urad Novo mesto:

Fr. Sal. Watzl, vikar.

(Ponesrečil se je) Alojzij Mersel, 14 letni sin ogljarja, v gozdu Peščenik. Ko je 17. m. m. v petek popoldne

vozil po še sneženem potu navzdol drva za kopo, pritiskale so ga sanke tako nesrečno k bukvi, da je revež čez pol ure izdihnil.

(V Krškem) je dne 12. marcija t. l. trčil ob stebrovje mosta čez Savo plav, na katerem sta človeka veslala. Jednemu se je posrečilo, da je po stebru splezal na most, drugi z imenom Martin Cepuč iz Padeža, star okoli 50 let, je pa zginil v valovih in utonil.

(Življenje je rešil) pri požaru dne 14. marcija t. l. župan Rihard Mihelčič 66 letnemu delavcu Tomažu Lipovšek, ko je tega dne nastal ogenj v gospodarskem posloju gostilničarja Alojzija Vrvarja v Toplicah pri Zagorju. Imenovani delavec je spal v hlevu in ko se je vsled nastalega dima zbudil, je bil že tako zelo omamljen, da ni mogel več najti izhoda, da bi se rešil. Ko je župan slišal, da se nahaja v hlevu človek, je hitro planil vanj in že omedlelega delavca z lastno nevarnostjo, da se sam ponesreči, srečno rešil. Komaj ga je prinesel iz hleva, ko se goreča streha udere, ki bi bila oba pokopala, da se je ta za trenutek zakasnil. Uzrok požara je bil, da je odletela iskra iz dimnika bližnje lokomotive v rudniku.

(Hranilnica in posojilnica v Kandiji) je imela v prošlem letu 1904 vseh prejemkov 562.888 16 K, izdatkov pa 563.911.59 K, torej skupnega prometa 1.126.799.75 K. V primeri s prejšnjim letom več za 241.185 07 K. Čisti dobiček je znašal 4392.69 K.

(Razglas.) Oddati je ustanova za slepce (dve mesti) Elizabete-Suppantschitsch-Sugsten v letnem znesku po 282 K. Pravico do nje imajo uboge, slepe žene in deklice. Prošnje za podelitev teh ustanov, opremljene z dokazili o uboštvi, o rodbinskih in pridobitnih razmerah, o starosti in slepoti je do 15. aprila 1905 vložiti pri mestnem magistratu v Ljubljani oziroma pri političnem okraj. oblastvu stanovišča.

Od c. kr. deželne vlade za Kranjsko, v Ljubljani, dne 12. marca 1905.

(Novomeška ženska podružnica) družbe sv. Cirila in Metoda priredi začetkom aprila t. l. veliko dramatično predstavo, v korist glavni družbi. Natančneje se bode izvedelo še po lepakih.

(V bolnici usmiljenih bratov) v Kandiji pri Rudolfovem je bilo sprejetih meseca februvarja 141 bolnikov, koncem januarja jih je ostalo 89, skupno število oskrbovanih je bilo 230. Izmed teh se je odpustilo 109 ozdravljenih, 26 zboljšanih in 4 neozdravljene. Umrli ni nobeden. Oskrbovalnih dni se je nabralo tekom pretečenega meseca 2747. — Koncem meseca je ostalo 91 bolnikov.

(Prenapoljena bolnica.) Vodstvo cesar Franc Jožefove bolnice usmiljenih bratov v Kandiji pri Rudolfovem uljudno prosi p. n. občinstvo, naj blagovoli, radi pomanjkanja prostora, vsakdo popred vprašati, če je prostor, ker leže bolniki na tleh. S tem bi se olajšalo veliko truda in pota mnogim, katerih bi se radi preobilo bolnikov ne moglo sprejeti.

(Pomanjkanje krme.) Deželni pomožni odbor sestujoč iz zastopnikov c. kr. deželne vlade, deželnega odbora, c. kr. kmetijske družbe, Zadruga zveze in Gospodarske zveze sestavi je v svoji seji 18. marca 1905 seznam onih krajev na Kranjskem, ki imajo vsled lanske letne velike suše pomanjkanje krme, in sicer obsega ta seznam sledeče kraje: 1. Sodnijski okraj Lož in Cirknica. 2. Občini Planina in Rakek, sodnijskega okraja Logatec. 3. Občini Dole in Kanomlja, sodn. okraja Idrija. 4. Občine St. Peter, Šmihel in Košana, sodn. okraja Postojna. 5. Sodnijski okraj Senožeče — izvzeta je občina Hrenovice. 6. Sodnijski okraj Višnja gora. 7. Sodnijski okraj Velike Lašče, izvzeti sta občini Turjak in Rob. 8. Sodn. okraj Ribnica. 9. Politični okraj Črnomelj — izvzete so občine Metlika, Lokvica, Božjakovo, Dragatuš, Kot in Tančagora. 10. Politični okraj Novo mesto. — Spodaj podpisani izvrševalni odbor ima nalogo, da nakupi in oddá krmo živinorejcem gori navedenih krajev. Po tozadevnih predpisih c. kr. poljedelskega ministrstva preskrbi se krma — po primernih cenah — samo tistim živinorejcem, ki bi sicer morali radi pomanjkanja vsled suše živino prodati. Oddajala se bode krma le proti takojšnjemu plačilu — in samo v izvanrednih slučajih tudi na upanje. Stroške za vožnjo krme plača sicer tudi prejemnik, a se mu potem odračunajo od kupne vsote. Naročila krme po-

slati je po možnosti takoj, a najkasneje do 10. aprila 1905 „Gospodarski zvezi“ v Ljubljani, in sicer skupno po občini, kmetijski podružnici ali zadrugi. Vsaka zloraba te pomoči je strogo prepovedana in bi se tudi kaznovala; zato naj naročajo krmo le živinorejci, ki niso nič svojega sena prodali, niso oddali svojih zemljišč v najem in so res v taki zadregi, da bi morali živino prodati, če ne dobijo po primerni ceni krme. Županstva, oziroma načelniki kmetijskih podružnic in zadrug jamčijo pri skupnih naročilih za ta dejstva posameznih naročnikov. Podrobna pojasnila daje „Gospodarska zveza“ in je objavita posebej lista „Kmetovalec“ in „Narodni gospodar“ v svojih prihodnjih številkah. — Izvrševalni odbor za preskrbovanje krme: Pirc, l. r., za c. kr. kmetijsko družbo. Rožman, l. r., za „Zadružno zvezo“. Jeglič, l. r., za „Gospodarsko zvezo“. „Slovenec“.

(Cerkvena pobožnost.) Z dovoljenjem preč. knezoškofijstva se je obhajala v Toplicah od 24. do 27. marca v župni cerkvi sv. Ane slovesna tridnevica. Razun domače duhovščine so neutrudoma sodelovali: č. g. župnik iz Vavtevasi Zakrajšek, pater Ciril iz Kandije in pater Kornel iz frančiškan. samostana. Iskrena hvala za njih izdatno pomoč in Bog plačaj! Farani so po stanovih in vaseh prihajali k spovednicam ter na lahek način, mirno in dostojno opravili svojo velikonočno dolžnost. Čez 1200 je bilo obhajanih. Ker je blizu 500 odraslih oseb v Ameriki, so doma ostali z malo izjemami vsi prejeli sv. zakramente. Glas veselja in hvaležnosti odmeva po vseh vaseh obširne župnije.

(Občni zbor kletarskega društva v Novem mestu) na katerem bi bilo sklepati o razdružitvi društva, se zadnji četrtek ni mogel vršiti, ker se ni udeležilo zadosti članov. Vsled tega se vrši drugi občni zbor v četrtek dne 13. aprila t. l.

(Važno za Belokrajino.) Dne 1. aprila t. l. se otvori v Črnomlju mestna hranilnica, katera je prva enakega imena na Belokranjskem. Črnomaljska mestna hranilnica je tako urejena, da se poleg 5% letnih obresti še prav majhen znesek na kapital plačuje — in sicer tako, da znašajo obresti in kapital skupaj na leto 6%. Na ta način se vsakdo svojega dolga znebi v 35 1/2 letih, pa tudi druge olajšave se dovoljuje. — Očividno je tedaj, da je ta naprava v narodno-gospodarskem oziru za kmečki stan in sploh za vsacega posestnika na Belokranjskem velikega pomena. Kdor je iskal posojila — ve s kolikimi težavami se ima boriti predno ga dobi, in če ga dobi, mora navadno plačevati visoke obresti, tako da mu niti mogoče ni, poleg obresti tudi kapital odplačevati. Prvi korak, da se temu lahko vsak posestnik ogne, sam sebi pa gmotno mnogo pomaga, storila je mestna občina črnomaljska z ustanovitvijo mestne hranilnice. — Belokranjci oklenite se v potrebi nove mestne hranilnice v Črnomlju, katera vam daje take ugodnosti pri posojilih, kakor noben zasebnik na Belokranjskem. — Opozarjamo še na tozadevni inserat v zadnem delu našega lista.

(Svarilo izseljencem.) Po sporočilu, katero je došlo c. kr. ministerstvu za notranje zadeve, obstojajo še vedno neugodne razmere za izseljence v državo St. Pavlo, na kar se je že opetovano (glej razglas ministerstva za notranje zadeve z dne 23. aprila in 14. septembra 1901, št. 13165 in 20104 ukaznik ministerstva za notranje zadeve št. 7, stran 87 in št. 15 stran 241 letnik 1901) uradoma opozorilo. Ob takih okoliščinah se na podlagi zanesljivih informacij pred izseljevanjem v državo St. Pavlo resno svari. O tem se županstvo vsled ukaza deželne vlade z dne 21. marca t. l. št. 5074 obvešča z naročilom, da ta ukaz na običajen način razglasi.

(Dva cepilna in stratifikacijska tečaja) priredi c. kr. vinarski nadzornik B. Skalický v državni trtnici v Bršlinu pri Novem mestu in sicer dne 13. in 14. aprila t. l. vsakokrat z začetkom ob 9. uri zjutraj. Podučeval bode v suhem cepljenju ameriških ključev, vlaganju istih v mah in siljenju ali kalenju po novem francoskem načinu, kakor je bilo v zadnjih številkah „Dol. Novicah“ in „Kmetovalca“ popisano. Pri tej priliki se bode razkazal tudi novo nabavljeni cepilni stroj. Vdeležiti se sme vsak, kdor se za stvar zanima.

(Goljufija z otrobi.) Letos so otrobi izredno dragi, zato se z njimi, zlasti z ogrskimi, uganja velika sleparija.

Otrobe namreč mešajo z riževimi otrobi, ki imajo v sebi beljakovin in tolšče le preko 4%, dočim jih imajo pšenični otrobi 18 do 20%. Ker so riževi otrobi tudi slabo prebavni, so komaj šestinko tega vredni, kakor pšenični, zato je tako mešanje, če se pri prodaji ne pove, goljufivo in torej kaznjivo. Iz tega vzroka opozarjamo čitatelje, naj bodo pri nakupu otrobov previdni. Riževih ali z riževimi otrobi pomešanih otrobov ni težko spoznati, ker so riževi otrobi bolj svetlo-rumeni, imajo zločene luščine, so ostri in špičasti in se v roki čutijo pusti, podobno sipi. „Kmetovalec.“

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu marcu 1905 je 253 strank vložilo 83.216 20 K., 260 strank vzdignilo 118.439 39 K., torej manj vložilo 35.223 19 K. 18 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 44.540 — K. 185 menic se je eskomptovalo za 66.362 — K. Stanje vlog 2.567.326 80 K. Denarni promet 525.342 22 K. Vseh strank bilo je 953.

(Potres) so čutili 12. marcija t. l. ob 7. uri 25 minut zvečer v Črnomlju, ki je trajal 2 sekundi in se je sunek čutil od zahoda proti vzhodu.

(Deželnozbornske volitve) v veleposestvu na Kranjskem dveh poslancev namesto umrlih viteza Langer-ja in dr. Schaffer-ja so razpisane na dne 17. aprila t. l. Števililo volilcev znaša 84; od teh imajo glasov 47 Nemci in 37 Slovenci.

(V krškem političnem okraju) je bilo letos 825 mladeničev na vojaškem naboru; od teh je bilo k vojakom potrjenih 211, t. j. 39 09%.

(V Ameriko) se je dne 14. marcija t. l. zopet odpeljalo 230 Kranjcev. V letošnjem letu se je dosedaj samo čez Hamburg-Bremen izselilo nad 55.579 oseb v Ameriko, med tem, ko se je v prošlem letu do tega časa izselilo 27.497 oseb. OI teh izseljencev ste dve tretjini doma iz Avstro-Ogerske.

(Vinski semenj) v Krškem dne 22. marcija t. l. se je prav dobro obnesel. Prodalo se je nad 1000 hl. vina. Udeležba je bila mnogobrojna.

(Sadno drevje in trte) bo oddajala kmetijska podružnica novomeška svojim p. n. članom in naročnikom ta ponedeljek dne 3. aprila od 8. do 11. ure dopoldne in od 1. do 4. ure popoldne na Kočvarjevem marof ob Ločenski cesti. Opozarjamo na to vse odjemalce in prosimô, da pridejo tega dne prav gotovo po trte in sadno drevje.

(Prebivalstva na Kranjskem) je bilo koncem leta 1904 509.697 neštvešči izseljencev. V celem letu se je rodilo 18.256 oseb, umrlo pa 12.218. Po starosti se razdele: v starosti do 5 let je umrlo 4610 oseb (37%), od 5 do 15 let 612 (5%), od 15 do 30 let 924 (7%), od 30 do 50 let 1257 (13%), od 50 do 70 let 2437 (19%), nad 70 let starih oseb 2378 (19%). Vzrok smrti je bil pri 606 osebahrojena telesna oslabeledost, pri 2022 osebah tuberkuloza (jetika), pri 758 osebah plućnica itd. Med njimi je vsled ponesrečenja umrlo 274 oseb in sicer utonilo je 68 oseb, 26 opeklo, 15 jih je usmrtila treskava sapa, 11 jih je zasulo, 10 zadušilo, 6 ponesrečilo v hribih, 48 pri družih nezgodah, 10 na železnicah, 4 v tovarnah, samomorov je bilo 46, ubojev 30 in umorov 5. Največ žrtev ste zahtevali tuberkuloza nad 16% in za njo plućnica 6%. — Naraščaj prebivalstva je znašal po teh uradnih podatkih 6038 oseb ali 1.18%. Porok je pa bilo 3393.

(Zbirka domačih zdravil), kakor jih rabi slovenski narod. S poljudnim opisom človeškega telesa. Četrtri pomnoženi natis. 110 strani. Cena 1 K., po pošti 10 vin. več. Dobiva se v „Zvezni trgovini“ v Celju. Knjige prvih izdaj je že nad 8000 izvodov med narodom. Dokaz, da je porabna in vredna vsega priporočila.

(Ali Boga Stvarnika res ni treba?) Knjižica olikanim slovenskim krogom, posebno onim v Ljubljani. Spisal † Anton Bonaventura, škof. Cena 20 vin.

(20 glavnih mest avstrijskih) nam predočuje serija jako lepo in natančno izdelanih razglednic s slovenskim besedilom, ki ob kratkem podaja najznamenitejše podatke dotičnega mesta. Za nazorni pouk v zemljepisju zelo priporočljivo za šolo in dom. Glavno zalogo omenjenih razglednic ima trgovina J. Krajec nasl. in prodaja posamezne razglednice po 8 h.

(Današnji list) obsega dvanajst strani.

Razne stvari.

* (Velikanske sleparije z oprostivami mladeničev vojaške službe) so razkrili na Ogrskem. Sleparije so se godile že 16 let ter je bilo najmanj 10.000 mladeničev oproščenih vojaške službe. V sleparije so zapleteni državni uradniki, notarji, občinski predstojniki, duhovniki itd. Ponarejali so namreč krstne listine, pa tudi mrtvaške liste so pošiljali vojaški oblasti o mladeničih, ki bi bili morali nastopiti vojaško službo. Sleparji so poizkusili preiskovalnega komisarja najprvo podkupiti s 30.000 K, a ker se jim ni to posrečilo, hoteli so ga celo zastrupiti. Vsi sleparji so obtoženi ponarejanja javnih listin, mladeniči pa, ki so se na ta način odtegnili vojaški službi, bodo za kaznen uvrščeni v vojake na pet let.

* (Slovenci v tujini.) Kakor je znano, živi na Nemškem v Renski pokrajini in na Vestfalskem lepo število naših rojakov, kateri so šli tja gori iskat zaslužka v različnih rudokopih in tovarnah. Naši ljudje so dobri delavci in povsod jih imajo radi, ali ena težava je — naši ne znajo nemški, Nemci pa ne slovenski. Ta nedostatek se je posebno zelo občutil tudi v verskem oziru, kajti duhovnik ni razumel naših ljudi, naši pa ne duhovnika. Zato sta tudi doslej že nekaj let šla po navadi dva frančiškana iz naših krajev tja gori med naše izseljence, da sta jim tako dala priliko opraviti njihove verske dolžnosti. Ali to je bilo premalo. In glejte kaj se zgodi. Po naročilu škofa v Münstru se je ustanovil v ondotnem semenišču slovenski klub, v katerem se učijo ondotni nemški bogoslovci slovenski jezik samo zato, da bi mogli občevati s slovenskimi delavci v njihovem materinem jeziku. Pred seboj imamo pismo, v katerem beremo, da člani „slovenskega kluba“ dobro napredujejo v slovenščini. — Tako se skrbi za naše rojake v nemškem rajhu. In pri nas?

* (Število mravelj v mravljišču.) Prirodopisci so ugibali že dlje časa, koliko mravelj živi v enem mravljišču. To sešteti je težko, ali A. Torelu in Yongu se je posrečilo. V mravljišču, širokem nad 60 cm, visokem 60 cm, živi 19.900 mravelj. V mravljišču, ki je široko 95 cm, visoko 45 cm, živi 47.800 mravelj. Velika mravljišča po gozdih utegnejo šteti po 100.000 mravelj.

* (Novo ljubljansko pokopališče.) Dne 18. t. m. so posvetili in postavili prvi kamen nove pokopališke cerkve, ki bo posvečena sv. križu.

* (Tovarna pogorela.) Dne 21. m. m. zvečer je pogorela tovarna za barvarski les na Fužinah pri Ljubljani. Vkljub napornemu delu požarnih bramb ni bilo mogoče ognja udušiti. Vsa tovarna s stroji je pogorela do tal. Škode je okoli 120.000 kron.

* (Ker ni hotel nemški govoriti — pravdo izgubil.) „Mir“ priobčnje izpred celovskega sodišča, da je Slovenec Miha B. pravdo izgubil brez nadaljnega raziskovanja samo zato, ker ni hotel nemški govoriti. In to pred sodiščem, v čigar okolišju celo po uradnem štetju biva nad 12.000 Slovencev.

* (Lukuje v klobuk.) Ribničan je kupoval v Ljubljani klobuk. Ko mu ga klobučar ceni jako visoko, pravi Ribničan: „Kje pa ima klobuk luknje?“ Klobučar: „Luknje? Čemu pa bi bile?“ Ribničan: „Da bi oni osel, ki da toliko za tak klobuk, vtaknil ušesa skozi nje!“ — Reče in odide.

* (Koliko življenja prikrajša vsak liter žganja?) S tem vprašanjem se je bavil danski socijalni politik prof. Harald Westergaard iz Kodanja in je prišel do zaključka: Ako se računa na malo, se dobi, da prikrajša vsak liter žganja življenje svoje žrtve za več ko tri ure in vsak kozarec bavarskega piva poprečno za pol četrt. V resnici so pa po mnenju Westergaarda številke mnogo večje, najbrže dva- ali trikrat tako velike.

* (Mehko počivališče.) V Parizu je živel odvetnik. Brezplačno je zagovarjal vsako vdovo in siroto, ako je iskala pomoči pri njem. Le mali cvetlični šopek je prosil, naj mu prinese vsaka za plačilo. Tako, da je imel že polno šopkov v spalnici. Kedar se je ozrl na te šopke, razveselil se je vselej. Ko je pa prišel na smrtno posteljo, prosil je, naj mu te šopke denejo v grob. Želja se mu je izpolnila. Sedaj počiva blagi

odvetnik, poln dobrih del, na mehko postlanem cvetju. Saj mu je vsaka cvetlica blazinica in spričevalo njegove dobrotne usmiljenosti.

* (Kako se je ujel?) Na nekem pariškem trgu se je zbrala pred dnevi velika množica gledalcev, ki so gledali, kako se je mučil neki kočijaž, da dvigne svojega konja. Med množico nahajala se je tudi prodajalka zelenjave iz okolice, ki se je vračala od tržnice. Žena je kupila tudi past za krte, ki jo je vtaknila v veliki svoj žep. Naenkrat začuje grozen krik, ki ga je zagnal zraven stoječi mlad gospod; ta je namreč posegel ženi v žep ter prišel s svojo roko v odprto past. Zepnega tatu, ki mu je past odtrgala dva prsta, so morali nezavestnega odnesti.

* (Zakaj ne uživajo Judi svinskega mesa?) Pravljica govori o tem: Ko je še Kristus po svetu hodil in učil, hoteli so ga Judje, ki niso v njega verovali, skušati ali je res kot sin božji vseveden. Šli so in skrili pod kad Juda. Mimoidočega Jezusa so vprašali, če je res božji sin, naj pove, kaj je pod kadjo. „Kaj je pod kadjo, me vprašate“, odgovori jim Jezus resno. Po kratkem molku odgovori: „Svinja!“ Judje se zakrohota, ker Jezus ni vedel. Kako se pa prestrašijo, ko privzdignejo kad. Iz pod nje skoči svinja, ki kruljoč zbežlja ter se pomeša med druge svinje. Ker je niso mogli razločevati od drugih, so sklenili, da ne bodo zaklali in jedli nobene svinje več.

Umrli so:

28. marca: Jakob Potočnik, čevljar, 78 let, želodični rak.

Loterijske številke.

TRST, 18. marca	85	34	3	87	54
GRADEC, 24. marca	83	1	79	47	42

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Na mojo zadnjo prošnjo so se nekateri blagi dobrotniki odzvali. Bog jim plati tisočero! Darovali so: g. Možina Fr., gostilničar 5 K, gospodična Fani Bobič 3 K, veleč. g. župnik Jos. Kos 5 K, veleč. gosp. P. Sal. Pirc v St. Pavlu 10 K, veleč. g. župnik Mih. Saje 5 K, neimenovan 4 K, g. veletrgovec in posestnik Vikt. Rohmann 10 K, g. Pavlin Josip, krojač 2 K 10 h, slavna posojilnica v Kandiji 100 K. Srčno se zahvaljujem vsem, zlasti pa še slavnemu vodstvu kandijanske posojilnice za tako obili dar. Prosim pa, naj se blagovolje naših dijakov spomniti še drugi, kojim je to možno, ker sicer ne bo mogoče shajati — brez dolga.

Dr. Jos. Marinko.

Tržne cene dne 27. marca 1905 v Rudolfovem.

Imenovanje	Hektl. po		Imenovanje	Hektl. po	
	K	h		K	h
Šenica	17	56	Leča	—	—
Rž	15	60	Bob	—	—
Kornza	14	61	Ajda	13	—
Oves	7	80	Proso	12	36
Ječmen	12	36	Soršca	13	98
Krompir	6	50	Lan	—	—
Pižol	13	—	Jajca po 5 za 20 vinarjev.	—	—
Grah	—	—			

ZAHVALA.

(74)

Za mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku nepozabne nam matere

Frančiške Zega

izrekamo vsem vdeležnikom najtoplejšo zahvalo; osobito še preč. g. župniku in duh. svetn. Ant. Peterlin-u za tolažilne obiske, č. o. fraučiškanom in č. Usmilj. bratom, posebej preč. p. gvardijanu Otokar Aleš-u, č. g. p. Kajetan-u priorju, blag. g. županu Jos. Zure-u, gg. c. kr. sodn. služabnikom, slavni meščanski godbi in vsem, ki so blagopokojni skazali zadnjo čast ter kličemo: Bog plati!

KANDIJA 22. marca 1905.

Žalujoči ostali.

Augusta Medvešek

se uljudno priporoča kot izprašana

babica v Novem mestu (66-2-2)

hiš. št. 47. Zraven Luzer-jeve hiše.

Ženske lase

zmešane in rezane kupujem na malo in veliko. Vsaki nabiralec las, naj se prepriča, da plačujem od zdaj najvišjo ceno. — Izdelujem vsa vlasolarska dela, vlasulje (baroke), lasne verižice, kite in umetne slike iz las po najnovšem izdelku. — V zalogi imam najfinejša mila, dišave za obleko, glavničke za dame itd.

Spoštovanjem se priporočujem

(276-24-9)

Ivan Svetec, brivec in vlasoljar
Glavni trg (nasproti mestne hiše).

Prostorna hiša

 (70-2-2)

blizu deželne ceste, katera je pripravna za gostilniško obrt, okoli katere je 26 oralov zemljišča, t. j. njiv, travnikov in gozda, prodaja se takoj iz proste roke pod jako ugodnimi pogoji.

Več se poizvé pri lastniku

Jož. Trleb-u, v Črmošnjicah št. 8 pri Stopičah.

HIŠA

z lepim vrtom

je iz proste roke na prodaj v Novem mestu, Križatijske ulice št. 138. — Več se izve pri

Medved-Souvan, Ločna pri Novem mestu.

Boštanjaska grajščina pri Radni

 (na Kranjskem)

(nasproti postaje Sevnica pri Zidanem mostu)

bode dne 6. aprila letos ob 10. uri dopoldne prodajala na očitni dražbi

40 glav goveje živine

(namreč bika, krave, vole in mlado živino) — 1 konja, 2 velika merjasca čiste Jorkširske pasme in 3 breje svinje. — Odprodati ima grajščina tudi večjo množino krompirja, repe in pese.

(88)

Bilanca

posojilnice v Črnomlji, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, za 1904.

Št.	Imetje	K	h	Št.	Dolgovi	K	h
1	Inventar	840	—	1	Deleži: 1910 à 4 K	7.640	—
2	Posojila	683.992	50	2	Nevzdignene obresti od deležev	2.913	03
3	Zaostale obresti od posojil	12.280	25	3	Hranilne yloge 1.270 799·34 K		
4	Pri drugih denarnih zavodih je naložena denarja	570.644	24	4	Kapitalizovane obresti 51.216·94 „	1.322.016	28
5	Nevzdignene obresti od naloženega denarja za 1904	24.035	26	5	Predplačane obresti od posoji za 1905	5.566	78
6	Vrednost efektov	29.876	94	6	Na hiši bilo je dolga koncem leta 1903 36 969·17 K		
7	Nevzdignene obresti efektov pro 1904	1.200	—		in po odbitku iz dobička plačanih 4.124 27 „	32.844	90
8	Prehodni zneski	28	33	7	Rezervni zaklad imel je koncem l. 1903 20.933·35 K		
9	Vrednost hiše v Črnomlji št. 62 po računu iz leta 1903 58.124·27 K				od čistega dobička za l. 1903 dobil je 4.181 75 „		
	po odpisu iz čistega dobička 1903 4.124·27 „	54.000	—		in je imel 25.115·10 K		
10	Gotovina koncem l. 1904	21.821	04		Ker je pa plačal na račun hišnega dolga 4 124·27 K		
					imel je rezervni zaklad še 20 990 83 K		
					K temu se pripiše vstopnina za l. 1904 316 „	21.306	83
				8	Čisti dobiček	6.430	74
	Skupaj	1.398.718	56		Skupaj	1.398.718	56

Prejemki: 826.329·60 K. Izdatki: 804.508·56 K. Promet: 1.630.838·16 K.

Zadružnikov bilo je koncem l. 1903 1308
Leta 1904 jih je izstopilo 45
in jih je ostalo 1263
Ker jih je pa l. 1904 pristopilo 79
znaša število zadružnikov koncem 1904 = 1342

1342 zadružn. ima 1843 deležev à 4 K v znesku = 7372 K
45 l. 1904 izstopivših zadružn. ima 45 deležev à 4 K = 180 „
22 v prejšnjih letih izstopivših zadružnikov ima še 22 nevzdignjenih deležev à 4 K = 88 „
Skupaj 1910 deležev à 4 K = 7640 K

Občni zbor je dne 12. marca 1905 to bilanco in ves račun za 1904 odobril in potrdil.

Anton Jeršinovič, l. r.,
ravnatelj.

Martin Malnerič, l. r.,
odbornik.

Avgušt Kunc, l. r.,
odbornik.

Karol Müller, l. r.,
odbornik.

Anton Spreizer, l. r.,
rač. pregledovalca namestnik.

Franc Šetina,
računski pregledovalec.

Oklic.

(76)

V sredo, dne 5. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne

prodajalo se bode

potom javne dražbe in proti takojšnjemu plačilu

na graščini RAKA pri Krškem

vinska posoda razne vsebine, stroji za seno vezati, zdevati in obračati, mlatilnica, stroj za žito vejati, čistilnici za žito itd.

Drugi dan, dne 6. aprila t. l. dopoldne ob 9. uri se bo vršila

podrobna prodaja

njiv, travnikov, senožeti, gozda in poslopj na Hrvaškem brodu in na Hudenjah na licu mesta potom javne dražbe in proti plačilu v večletnih obrokih. — Natančni pogoji se zvedó na dan dražbe.

Kupci se vljudno vabijo k tema dražbama.

A $\frac{51}{5}$ **OKLIC.**Za prostovoljno dražbo v zapuščino Mete Perše v Rudolfovem spadajočega hišnega posestva z vrtom in gozdom pod ulož. št. 142 k. obč. Rudolfovo, dovoljeno vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Rudolfovem z dne 16. marca 1905 A $\frac{51}{5}$ določí se**dan 19. aprila 1905**

ob 10. uri dopoldne v notarski pisarni v Rudolfovem, kjer so pogoji na ogled.

RUDOLFOVO, dne 23. marca 1905.

Dr. Albin Poznik,
c. kr. notar. sod. pov.

(77-2-1)

RAZGLAS.

Podpisano županstvo naznanja, da se bode v soboto, t. j.

1. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne

na licu mesta oddal v najem Wepustkov vrt pri pokopališču potom javne dražbe.

Natančnejši pogoji razglasili se bodo pred dražbo.

Mestno županstvo Rudolfovo,
dne 28. marca 1905.

(83)

**Najlepša prilika
za nakup posestva**je pri Josipu Hrovatu ml. v Žužemberku
na Dolenjskem.

Proda se namreč ponudbenim potom v zapuščino po rajnem Josipu Hrovatu ml. iz Žužemberka št. 7 (A 10/5) spadajoče posestvo vl. št. 11 kat. obč. Žužemberk, z dotičnimi pritliklinami in premičninami vred. K posestvu spada razun zemljiščnih parcel tudi hiša št. 7 v Žužemberku z vsem gospodarskim poslopjem, klavnico, mesnico, lepimi kletmi in drugimi prostori vred, vse v najboljšem stanju. V tej hiši se izvršuje že mnogo let mesarska in gostilničarska obrt. Hiša stoji v tegu na prostoru, za izvrševanje omenjen h obrti jako pripravnem, na kar se posebno opozarja. Ponudbena cena je 16.000 kron. — Ponudbe sprejme ali odkloni c. kr. okr. sodišče v Žužemberku brez navedbe vzroka.

Ponudbe z 10% ponudbene cene se morajo vložiti do vštete dne 4. aprila 1905 pri c. kr. notarju v Žužemberku, ki pové tudi dražbene pogoje in vse podrobnosti.

ŽUŽEMBERK, dne 28. marca 1905.

(87)

Josip Hrovat star.

(79-0-1)

GOSTILNA „pri Tučku“

toči izvrstna vina in vsak dan sveže marčno pivo iz pivovarne bratov Reininghaus.

Vsako soboto in nedeljo izborna

plzensko pivo.Slavnemu občinstvu se priporoča
z odličnim spoštovanjem Antonija Tuček.**Delavnica**

za vsa cerkvena dela

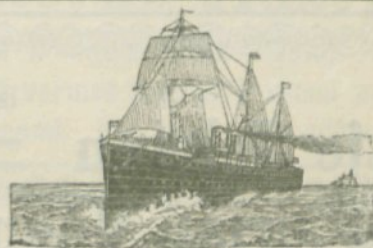
se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih

kipov, altarjev, križevih potov,
božjih grobov, božičnih jastic itd.Velika zaloga dovršenih kipov, križev in slik. —
Zahtevane fotografije in načrti s povratno pošto.
Stotin spričeval in pohvalnih pisem na razpolago.
Delavnico s cenjenim naročilom podpirati, prosí
vdani

Konrad Skasa

St. Ulrich, Gröden (Tirol.)

(31-6-5)

Samo**6 dni****Samo****6 dni****iz Havra v Newyork.**

„Francoska prekmorska družba.“

Edina najcenejša in najkrajša črta čez PARIZ in HAVRE

v AMERIKO.

Odpotuje se iz Ljubljane vsak torek.

Vsak potnik ima prosto hrano z vinom že od Bazelná naprej.

Znižane cene.Vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino konces.
potovalna pisarna**Ed. ŠMARDÁ**

(129-24-22)

v Ljubljani, Dunajska cesta št 18

nasproti znane gostilne pri „Figovcu“.

(66-12-2)

Jaz

ne priznam v dosego nežnega, čistega lica in odstranitev péz, boljšega in vspešneje delujočega zdravilnega mila kot je znano

Bergmann-ovo lilijino milo
(znamka: 2 rodarja)

tvrdke Bergmann & Co., Tečen ob Elbi.

Dobi se komad po 80 h pri: lekarnarju S. pl. Sladovič in v trgovini Alfons Oblak v Novem mestu.

Imam v kleti (263-12-11)

več 100 hktl. pristnega belega in črnega vina

nekaj fine rakije, tropinovca in brinovca. Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšni državni kolodvor po primerno nizki ceni.

Ivan Pujman,
posestnik in trgovec — Vodnjan-Dignano Istra.

Sprejme se proti dobri plači (80-2-1)

kot postiljon priden in pošten fant

ki je prost vojaške službe in ki zna brati in pisati. Kje, pove upravništvo „Dolenjskih Novic“.

UČENEC

(82-3-1)

ki ima veselje za pekarski obrt se takoj sprejme pri

Janez Mechora v Novem mestu.

Hiši št. 9 in 10 v Kandiji

(67-0-2) ste iz proste roke na prodaj.

Več se poizve pri lastnici

Zofiji Kastelic.

(224-12-11)
Bratje Johann in Florian Vonmetz

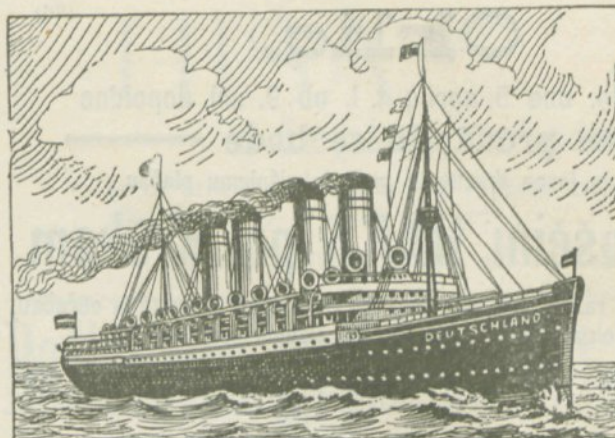
zaloga vina in žganja na debelo v Waidbruck-u (Spodnje nemško Tirolsko)

priporočajo svoja vsakovrstna zajamčeno narurna vina po zelo nizkih cenah.

Krčmarsko vino belo in rudeče hektoliter 15 gld.; krčmarsko vino boljše vrste hl 16 gld.; fino vino, belo in rudeče hl 19 gld.; posebno fino vino (Hügelwein) hl 22 gld.; Kaltererseewein hl 24 gld.; Terlaner, belo vino hl 26 gld. — Nadalje: namizno vino (navadno) od 12 do 14 gld. hl. Žganje druge vrste hl. 43 gld., žganje prve vrste 46 gld. hl, in pristno narurno žganje 50 gld. hl.

Finejša vina v steklenicah, kakor: St. Magdalener, Leitacher, Kalterersee, Tiroler-Blume, Terlaner itd.

Voznina stane od hektl. okoli 2 gld. 50 kr. na kolodvor Novo mesto.

HAMBURG - AMERIKA

Iz Ljubljane v

NOVI YORK samo 6 dni z dobro, prosto hrano.

Odhaja se iz LJUBLJANE vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Izvrstna, sigurna vožnja z brzoparniki. Pojasnila po večkrat brezplačno.

(233-24-14)

Več tisoč prav krepkih bilf (korenjakov)

(78-0-1)

riparije portalis, ima kmetiška šola na Grmu še za oddati. Po 30 kron 1000 komadov.

Ponos vsake gospodinje je dobra kava.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja vsakdanja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavoje z imenom „Kathreiner“ in ne kupujte nikoli, ker se odtehtuje odprto.

Zastopnik: **FR. SEVNIČ, Ljubljana**
31 Dunajska cesta 31 — zraven šränge.

Vidmanić kaže seljanom moč „Pakraških kapljic in Slavonske biljevine.“

Pozor! Bolnemu zdravje!

Pozor! Slabemu moč!

Pakraške kapljice in Slavonska biljevina sta danes dva najbolj priljubljena ljudska leka, ker delujejo gotovo z najboljšim uspehom, ter si tako pridobivajo sloves po vseh delih sveta. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja.

Pakraške kapljice: delujejo proti vsem boleznim želodca in črev, odstranjujejo krče, bolečine v želodcu, preganjajo vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, odganjajo male in velike gliste, odpravljajo mrzlico in vse od te izhajajoče bolezni. Lečijo dalje vse bolezni na jetrih in slezah. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madrona, vsled česar ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naroči naj jih vsakdo pod naslovom: Peter Jurišič, lekarnar. Pakrac 205, Slavonija. Denar naj se pošlje naprej ali s povzetjem. Cena je sledeča in sicer franko na vsako pošto:

12 stekl. (1 tucati) 5.— K, 24 stekl. (2 tucata) 8.60 K, 36 stekl. (3 tucati) 12.40 K,
48 stekl. (4 tucati) 16.— K, 60 stekl. (5 tucati) 18.— K

Slavonska biljevina: se rabi z uprav sjajuim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolezni v prsih, prehlajenju, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, zbadanju, kataru, odstranjuje goste slinje in deluje izvrstno pri vseh tudi najstarejših boleznih v prsih in na pljučih.

Cena je naslednja franko na vsako pošto:

2 izvozni stekl. 3.40 K, 4 izvozne stekl. 5.80 K, 6 izvoznih stekl. 8.20 K.

Manj kot dve steklenici se ne pošilja. Denar naj se pošlje naprej ali se pa povzame. Prosim, da se naročuje samo in izrecno le pri meni pod naslovom:

Peter Jurišič, lekarnar, Pakrac br. 105, Slavonija.

(281-20-9)

DEKLICA

katera ima veselje do trgovine s špecerijskim in železninskim blagom, se takoj sprejme. V tej stroki izurjene imajo prednost.

Pojasnila daje

J. Picek,

(85-0-1)

trgovec, Rudolfovo.

GOSTILNA ^v najem.

Gračina Poganice pri Rudolfovem odda takoj v najem

gostilno (84-0-1)

ležečo na Karlovski cesti. Odda se tudi zraven stoječa kovačnica. — Več pové oskrbnitvo v Poganicah.

Lep kip vstalega Izveličarja

ki se nosi pri velikonočni procesiji

je dobiti prav po ceni.

Kje, pove upravništvo „Dol. Novic“

(72-0-2)

Bolj priletnega

volarja in kravarjevega pomočnika

se išče za gospodarstvo deželne kmetijske šole na Grmu.

Nastop službe takoj. Plača 16 kron na mesec.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 3 velikih sob kuhinje, shrambe in kleti, je takoj za oddati pri JANEZ-u KOŠAK, gostilničarju v Novem mestu.

(39-4-4)

Lepo

prostorno STANOVANJE

je za oddati s 1. majem 1905. Obstoja iz 3 ali 4 sob, kuhinje, kleti, drvarnice in sploh z vsemi zraven spadajočimi potrebščinami. Več pove upravništvo „Dol. Novic“.

(69-0-2)

Zahtevajte pri nakupu

(125-24-23)

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto

in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Varstvena znamka.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

GEORG SCHICHT, Aussig. — Največja tovarna te vrste

Dobiva se povsod!

na evropskem ozemlju.

Dobiva se povsod!

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

(269-20-10)

Te glasovite in nedosegljive KAPLJICE sv. MARKA se uporabljajo za zunanjo in notranjo uporabo. Osobito odstranjujejo trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah, ter izlečijo vsaki glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejujejo izmečke, odpravijo nadubo, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženejo velike in male gliste, ter vse bolezni, izvirajoče od glist. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter kóliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse bolezni, izvirajoče od mrzlice. Te

kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmetski hiši. Dobiva se samo: „MESTNA LEKARNA, ZAGREB. — Raditega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg šte. 50, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošlje. Cena je naslednja in sicer franco postavljeno na vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.) 4 K — v		3 ducati (36 stekl.) 11 K — v
2 ducata (24 stekl.) 8 K — v		4 ducati (48 stekl.) 14 K 60 v
5 ducatov (60 stekl.) 17 K — v		

Na razpolago imam na tisoče priznanih pisem, katerih mi ni mogoče radi pomanjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim uspehom, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčić, učitelj; Stjepan Barić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljanić, seljak; Sofija Vukelić, šivilja itd. itd.

MESTNA LEKARNA, Zagreb, Markov trg šte. 50, poleg cerkve sv. Marka. Ustanovljeno l. 1360.

RAZGLAS.

(86-0-1)

V državnem gozdnem vrtu v Bršlinu pri Novem mestu je za oddati še več tisoč krepkih,

presajenih 5letnih smrekovih sadik.

Cena jim je v gozdnem vrtu ali pa primerno zavitim in postavljenim na pošto ozir. kolodvor v Novem mestu

5 kron za tisoč komadov.

Naročila sprejema c. kr. okrajno gozdno nadzorstvo v Novem mestu.

MLIN v prav dobrem stanu

na 5 parov kamenov in s stopami (Lobič-maln) na Kulpi, okraj Kočevje (Kranjsko) je na prodaj iz proste roke ali se dá v najem pod jako ugodnimi pogoji. Proda se tudi proti plačilu na večletne obroke. Hiša je bila zidana leta 1888, mlin pa 1883. leta. Hiša ima 5 sob, 2 kleti, 2 hleva itd. Skedenj je nov in iz hrastovega lesa. Okolu leži tudi drugo posestvo, kakor 3 orale zemlje za obdelovanje, košenice, gozd in več travnikov, njiva in še 2 orala gladke zemlje v ravnini za orati. — Natančneje pové

Jakob Jakovac, trgovec in gostilničar na Baniji, pošta Brod na Kulpi.

(81-2-1)

Mestna hranilnica v Črnomlji

otvorjena 1. aprila t. l., posluje v mestnem občinskem uradu vsako sredo in petek od 10. do 12. ure dopoldne, in od 1. do 4. ure popoldne.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje

po 4⁰/₀

(90)

nevzdignene obresti pripisuje polletno k kapitalu.

Posojila na zemljišča po 5% in sicer tako, da se z 6% v 36. letih vsak dolg popolnoma uniči.

Na menice in vrednostne papirje po 5 in pol do 6%.

Občinam, okrajnim in drugim korporacijam brez hipotekarnega poroštva po 4 in pol do 5%.

Prošnje za posojila se sprejemajo vsaki dan ob navadnih uradnih urah, pojasnila in pravila se dajejo vsakomur brezplačno.

Garancijo za hranilne vloge in njih obrestovanje, obstoječe iz vrednostnih papirjev v znesku 20.000 K, je prevzela mestna občina črnomeljska, poleg tega pa jamči še z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo.

Nobenh deležev in drugih stroškov za vstop.

Nobenh deležev in drugih stroškov za vstop.